

Βογγᾶ· φρενιάζει· βρίζει· καταριέται.
 Πῶς τὴν ἐγέλασαν! Πῶς τὴ φενάκισαν!
 Πῶς ἐπὶ τέλους ἔγινε ὁ σκοπὸς τῶν!
 Τὸ ρήμαξαν τὸ σπίτι τῶν Ἀσαμωναίων.
 Πῶς τὸ κατόρθωσε ὁ κακοῦργος βασιλεύς·
 ὁ δόλιος, ὁ φαῦλος, ὁ ἀλιτήριος.
 Πῶς τὸ κατόρθωσε. Τί καταχθόνιο σχέδιο
 ποῦ νὰ μὴ νοιώσει κ' ἡ Μαριάμμη τίποτε.
 Ἄν ἔνοιωθε ἡ Μαριάμμη, ἂν ὑποπτεύονταν,
 θᾶβρισκε τρόπο τὸ ἀδέρφι της νὰ σώσει·
 βασίλισσα εἶναι τέλος, θὰ μπορούσε κάτι.
 Πῶς θὰ θριαμβεύουν τώρα καὶ θὰ χαίρονται κρυφὰ
 ἡ μοχθηρὲς ἐκείνες, Κύπρος καὶ Σαλώμη·
 ἡ πρόστυχες γυναῖκες, Κύπρος καὶ Σαλώμη. —
 Καὶ νᾶναι ἀνίσχυρη, κι ἀναγκασμένη
 νὰ κάνει ποῦ πιστεύει τὲς ψευτιές τῶν·
 νὰ μὴ μπορεῖ πρὸς τὸν λαὸ νὰ πάγει,
 νὰ βγεῖ καὶ νὰ φωνάξει στοὺς Ἑβραίους,
 νὰ πεῖ, νὰ πεῖ πῶς ἔγινε τὸ φονικό.

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ “ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ ΑΣΜΑ”.

VI. - ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ.

Ὅπου πᾶς κι ὅπου στρέψεις, τὴ Μοῖρα σου
 δὲν ξεφεύγεις! Οἱ μέρες μας εἶνε
 ὑφασμένες μὲ τέτοια κλωστή,
 τὴ χαρὰ ν' ἀκλουθᾷ πάντα ἡ λύπη.

Μὰ τί νοιάζει! Τὴ λύρα τὰ δάχτυλα
 ἄς μὴν παύουν ν' ἀγγίζουν. Κι ἄς ἔρθουν
 τὰ τραγούδια: Θλιμένα ἢ χαρούμενα,
 γιὰ μᾶς ὅλα καλόδεχτα θᾶνε.

Εἰν' ὥραϊο τὸ πρωῒ, τὸ παράθυρο
 σὰν ἀνοίγεις, νὰ βλέπεις τὸ φέγγος
 τῆς πρὶ ἑξάστερης μέρας κι ἀνάσταση
 νὰ θαρρεῖς πῶς ἡ φύση γιορτάζει.

Μὰ παρόμοια εἰν' ὥραϊο, ὅταν τῆς θύελλας
 τὸ στριγγὸ γοικᾶς θοῦριο καὶ πέρα
 ἢ ἀστραπὴ ἀγριεμένη, τὸ μέτωπο
 τὸ θολὸ τ' οὐρανοῦ στεφανώνει.

XII. - ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ.

«Ἡ ζωὴ μοιάζει ἀμάξι, ποῦ μ' ἀπιασθῇ
«τρέχει ὁρμή. Τὰ χορμιά μας λυωμένα
«μὲς στὸ χῶμα θενᾶνε σὲ ἀπόλικο
«καὶ μιὰ χούφτα θὰ γίνουμε σκόνη».

Ἔτσι ὁ γέρος τῆς Τέας ὁ εὐφρόσυτος
στὶς ὥραις του στροφῆς ἐκελάιδει
καὶ μὲ ρόδα ζητοῦσεν οἱ φίλοι του
νὰ τὸν στέφουν μονίχα ὅσο ζοῦσε.

Ὅμως σὺ, πονεμένη τοῦ αἰῶνα μας
ποιητή, μὴν προσμένεις ὥστόσο
μὲ παρόμοια τιμὴ, ποῦ σοῦ ταίριαζε,
νὰ γλυκάνουν ποτὲ τὴ ζωὴ σου.

Μόνο πιά σὰ δὲ θάσαι.... στὸν τάφο σου
ἀγκαλιὲς θὰ σοῦ φέρουν τὰ ρόδα,
καὶ θὰ κάνουν μ' ἀνώφελα δάκρυα
ἢ πικρὴ νὰ βαστᾷ θύμησή σου.

XV. - ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ.

Γλυκὲ φίλε ! Εἶνε οἱ τάφοι τὰ βέβαια
τὰ λιμνία ποῦ πάνε κι ἀράζουν
οἱ θνητοὶ σὰν καράβια, ὅταν τὸ ἄσκοπο
τῆς ζωῆς τὸ ταξίδι τελειώνει.

Καὶ τὸ βῆμα μας ὅσο κι ἂν θέλουμε
νὰ μακραίνουμε ἐκεῖθε, τὰ μῖτια
μὲ ὑψηλῆς ἰκεσίας μιὰν ἔκφραση
πρὸς ἐκείνους θὰ στρέφουμε ὁλοένα.

Ἄχ, ἐκεῖ τῶν πραγμάτων ποῦ ἐπέρασαν
ὁ ἐφιάλης δὲ φτάνει. Κι ἡ φοβικὴ
ἀγαθῆς ἢ κακῆς τώρα ἀνάμνησις,
σὰν ἡλὸς πάει καὶ σβίνει μακριά τους.

Μόνο ἡ Φύση ἀγρυπνεῖ καὶ κανένα τῆς
μυστικὸ πιά δὲν χούβει ἐκεῖ κάτω....
Τὶ ἂν γιὰ μᾶς μητρικὰ συχνὰ δείχεται,
στοὺς νεκροὺς μένει πάντα μητέρα.

VI. X- ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ.

Χαῖρε πλούσια Ἰωνία κι ἀστεῖρευτη
τῶν Ἑλλήνων κοιτίδα ! Στεφάνι
ἀπ' τὶς πόλεις τὶς πιὸ γνησιότερες
στὸ ἀνθισμένο φορεῖς μέτωπό σου.

Ἡ εὐγενής σου λαλιά δὲν ἐσίγησε
μὲς σ' αἰῶνες, ποῦ βάρβαροι πλῆθος
σοῦ πατῆσαν τ' ὀλόξανθο χῶμα σου
καὶ στενέψαν τὴν πρότῃ πνοή σου.

Ἐρωμένη τοῦ Αἰγαίου !... Τὰ πόδια σου
νηρηίδες σοῦ λούζουν ἀκόμα,
καὶ στοὺς βράχους σου ἐπάνω οἱ ἀντίκαλοι
τῶν ἀρχαίων ἀντηχοῦνε τροπαίων.

Ἡ Ἱστορία κι ὁ Μῦθος σ' ἐφύλησαν
πρῶτα ἐσένα. Μὰ Ἑλλάδα Μεγάλη
σὲ ὀνομάζω προπάντων, τοῦ ἀθάνατου
γιατὶ σὺ εἶσαι ἡ πατρίδα τοῦ Ὀμήρου.

VI. - ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ.

Σκληρά, ὦ Φύση, μὰ μέρα σοῦ ἐμίλησα
ἀπ' τὸ μαῦρο μου πόνο σπρωγμένος
κι ἐλησμόνησα ἀλήθεια ὥς ἀχάριστος
τὶς παλιές σου κι ἀδρές καλωσύνες.

Ὅμως τώρα ποῦ βλέπω τὴν ἄβυσσο,
ὅπου σ' ἔρριξε πάλι ὁ χειμῶνας,
τ' ἀστραπόβροντα ξάφνου στοχάζομαι,
τοὺς σεισμούς, τοὺς ἀνέμους, τὶς μπόρες,

Κι ὅλα τ' ἄγρια στοιχεῖα, ποῦ ἀσταμάτητα
σὲ παιδεύουν, ὦ Φύση, καὶ λέω
μὴ δὲν εἴμαστε ὑπάκοοι κι οἱ δύο μας
στῆς φθορᾶς τὸν ἀνάλλαχτο νόμο.

Ἄχ, καὶ τότε μπροστὰ στὸν ἀπέραντο
τὸ δικό σου τὸν πόνο, ὦ Μητέρα,
τὸ περήφανο γέροντ' ὃ μέτωπο
ἀπ' τὸν οἶχτο ποῦ νοιώθω γιὰ σένα.

III. - ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.

Δὲν ἀρχέστηκα, ὦ Ζωή, ἀπὸ τῆς ἔπαρσης
τὸ ὑψηλὸ παραθύρι, ὅπως ἄλλοι,
νὰ σὲ βλέπω καὶ τὸ μακρινότερο
νὰ ψαρεύω κι ἀβέβαιο ὄραμά σου.

Μὰ ἦρθα τόσο κοντά σου, καὶ ζήσαμε
τόσα χρόνια μαζί πλάϊ-πλάϊ,
ποῦ ἀκριβότερος φίλος σου, ἐπίστεψα,
ἀπὸ μένα κανεὶς δὲν ἐστάθη.

Κι ἂν μιὰ μέρα — θυμᾶσαι ; — τὴν ὄψη σου
τὴ σκληρότερη μοῦ ἔδειξες ξάφνου,
τί πειράζει ! Ἀμνησίκακη πάντοτε
ἡ ψυχὴ μου θενᾶνε γιὰ σένα.

Γιατὶ τώρα, ὦ Ζωή, συλλογίζουμαι
πῶς τὰ ὠραιότερα ἀλήθεια τραγοῦδια
τῶν πολέμων, ἐκεῖνα ποῦ πλέκουνε,
εἶνε, οἱ πολέμιστές Ὀσσιῶνοι.

XI. - ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.

Ἄπ' τὰ ἐρείπια σου ἀνάμεσα, ὁλόχρυση
ὦ Μυκῆνα τοῦ πάλαι, θενᾶρθω
καὶ στὴν ἥσυχη μέσα ἀτμοσφαῖρα σου
τ'ὄνειρό μου ὥς θυμίαμα θὰ ὑψώσω.

Ἦ καλλίτερα ἐπάνω σὲ μάρμαρο
κάποιου στύλου σου ἐκεῖ θὰ καθήσω
καὶ θ' ἀνοίξω μὲ κρύφια συγκίνηση
τῆς Ἰλιάδας τὶς ἔνθεες σελίδες.

Καὶ ποῖος ξέρει ! Καίμια ραψωδία τῆς
σιγολάλα ἀπαγγέλλοντας πάλι,
ἀπὸ τὰ παναρχαῖα σου μνήματα
ἴσως δῶ κάποιες σκιὲς νὰ σαλεύουν,

Καὶ μπροστὰ στοῦ Ἡγεμόνα τὸ φάντασμα
τῶν Ἀχαιῶν, ἐπερήφανο, ὄραϊο,
νὰ θωρεῖ τὴ νεκρὴ πολιτεία του
καὶ νὰ κλαίει τὴν παλιὰ τῆς τὴ δόξα.

XV. - ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.

"Όταν παύει για λίγο τὴ σκέψη μου
νὰ μοῦ τρώει τῆς φροντίδας ὁ γύπαξ,
ὄνειρεύουμαι πάλι ἓνα κἀνιστρο
στολισμένο μὲ νιόκοφτα ρόδα.

"Ἡ καλλίτερα ἐσένα στοχαίζουμαι
Νανσικᾶ, στὸ ἀκρογιάλι νὰ φτάνεις
καὶ τῆς θάλασσας ἢ αὖρα τὸν πέπλο σου
στὸ κορμί σου σὲ κῆμα ν' ἀλλάζει.

"Ονειρεύουμαι ἀκόμα ἓνα χάραγμα
ἐαρινὸ στὴν κορφή τῆς Πεντέλης...
μιά ἐλευσίνια γιορτή,... τὸ χαμόγελο
ἐνὸς ἥρωα σὲ κλίνη θανάτου.

Μιά στροφὴ ραφωδοῦ ἀπὸ τὸ ἥρεμο
τῆς σελήνης τὸ φῶς, καὶ ζωσμένον,
ἄχ, ἐσένα περήφανε πόνε μου,
μὲ τῆς θείας ὁμορφιάς τῇ γλαυῦδα.

I. - ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.

*Ὡ πιχρία μου ὑπέρσοφῃ καὶ ἄφταστῃ,
σ' εὐλογῶ, ποῦ τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου
τῇ σωστῇ μιὰν ἡμέρα ἐσὺ μοῦδειξες
καὶ τὴν εἶδα χωρὶς νὰ δειλιάσω.

*Ἀχ, καὶ λέω πῶς τάχα ὁ μελλόρρουτος
ὁ Βιργίλιος ἐσὺ εἶσαι γιὰ μένα,
ποῦ ἀπ' τὸ χέρι μ' ἐπῆρες στοὺς ἄγνωστους
τῆς ζωῆς νὰ μὲ φέρεις τοὺς κύκλους.

Κι ἡ Κλωθὴ ἀφοῦ γιὰ μέ, στὴν ἀδέκαστην
ἡλακάτη τὸ νῆμα ἔχει γένεσι :
νὰ γνωρίσω τίς πρὸ βαθυστενάχτες
συμφορᾶς καὶ τοὺς πρὸ φοιχτοὺς πόνους,

*Ὡ πιχρία μου ! Φέρε με κάποτε
πρὸς τὴν ἄστερρη Εὐνὴν, ποῦ ὅσοι πιοῦνε
τὸ νερό της, γιὰ πάντα κάθε ἄσχημη
τῶν πραγμάτων εἰκόνα ξεχνάνε.

II. - ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.

Τέτοιο θ'ἄνε τὸ ἀχάριστο τὸ ἔργο σου,
ὦ ψυχὴ μου, ποτὲ νὰ μὴ βροῖσκεις,
τῆς στιγμῆς τὴ γλυκιά ἱκανοποίησι,
ποῦ οἱ Θεοὶ στοὺς θνητοὺς ἔχουν δώσει :

Νὰ ποθεῖς στὸ χειμῶνα τὴν ἄνοιξη
ποῦ ἔχει φύγει, κι αὐτὴ μόλις ἔρθει,
νὰ θαρρεῖς πῶς χαρὰ περισσότερη
ὁ χειμῶνας γιὰ σένα κρατάει.

Ἄχ, ἡσύχασε τέλος ! Κι ἀδιάφορη
τὸ χορὸ ἰδὲς τῶν κίτρινων φύλλων,
ὁποῦ στήνουν τρελά μπρὸς στὰ πόδια σου,
πρὶν συρθοῦνε μακριὰ ἀπ' τὸν ἀγέρα,

Κι ἔχε πίστι πῶς αὔριο, στὸ κύνιστρο
τὸ ἀνθισμένο τῆς ἄνοιξης, θαῦρεις,
ὅπως πάντα, τὸ ἀμύριστο λούλουδο
μὲ τὸ νέο ποῦ θὰ μοιάζει αἰσθημὶ σου.

XII. - ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.

Ἄχ, μοῦ ἀρέσει, ὦ Βορριᾶ, τὰ μεσάνυχτα,
ποῦ ἀγρυπνῶ μοναχὸς μου,
νὰ σ' ἀκούω νὰ φυσᾷς, στὰ παρᾶθυρα
τὰ κλειστὰ θυμωμένους.

Ἢ ν' ἀγγίζεις τὴν αὔλη τὴ λύρα σου
μὲ τὰ χρῶα δάχτυλά σου
κι ἐλεγεῖα τοῦ Πάλαι στὴ μνήμη μου
τὴν πικρὴ νὰ μοῦ φέρνεις.

Σ' ἀγαπῶ ὅμως προπάντων, τὸ ἀνίκητο
φύσημά σου ὅταν χύνεις
μὲς σὲ κῆπο, ποῦ κάποια χρυσάνθεμα
μοναχὰ τῶρα ἀνθοῦνε,

Καὶ στὸ φῶς, τῆς σελήνης τὰ σπάταλα
χρώματά τους σκορπίζουν
δλοένα, τὴν ἄγρια ἀποσώνοντας
ζωγραφιὰ τοῦ Νοέμβρη.